

TISKOVÁ ZPRÁVA – Skupina vzdělávání v Ústavu pro studium totalitních režimů, její výsledky a výhledy na rok 2010

PRAHA 22. PROSINCE 2009 – Skupina vzdělávání Ústavu pro studium totalitních režimů od svého vzniku realizovala na základních, středních i vysokých školách více než 138 přednášek. Ve třinácti specializovaných seminářích pro učitele na půdě Ústavu se vystříдалo téměř 300 učitelů a na seminářích letních škol pak dalších 65 pedagogů. V rámci tvorby pomůcek byla vytvořena unikátní webová učebnice, multimediální didaktické DVD pro učitele a přes 180 metodických listů pro výuku moderních dějin. Odborníci Ústavu se výraznou měrou podíleli na formulaci Metodického doporučení pro výuku moderních dějin, vydaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) v říjnu 2009.

Aktivity skupiny vzdělávání ocenila i ministryně školství Miroslava Kopicová, která se z pracovních důvodů nemohla zúčastnit tiskové konference, ale zaslala své vyjádření k tématu, které označila za složité: „Téma vaší tiskové konference pokládám za jeden z nejnáročnějších současných úkolů základního a středního školství. Jsem proto velmi ráda, že na jeho řešení s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy aktivně spolupracujete. Důkazem toho je i nedávné metodické doporučení k výuce dějin 20. století, na němž jste se významně autorsky podíleli a jehož úroveň by bez vašeho přičinění nebyla taková, jaká je.“

I. Spolupráce se školskou veřejností

Skupina se v letošním roce zaměřila na spolupráci se školskými institucemi, především se základními a středními školami. Tato spolupráce měla podobu jednak přímých popularizačních přednášek na školách (21 škol), dále pořádání metodických seminářů pro pedagogy zaměřených na popularizaci inovativních metod výuky. Letos jsme uspořádali 10 seminářů na půdě ústavu a 4 semináře pro mimopražské učitele v krajských městech (ve spolupráci s Národním institutem pro další vzdělávání - NIDV). Spolupráci s NIDV plánujeme v příštím roce rozšířit. V srpnu jsme uspořádali dvoudenní letní školu soudobých dějin. Celkem naše semináře absolvovalo tento rok 235 pedagogů (v loňském roce 59). Ukazuje se tak, že učitelská veřejnost získává o naše semináře stále větší zájem.

II. Příprava metodických materiálů pro výuku soudobých dějin

Skupina navázala na úspěšné projekty z minulého roku a připravila řadu metodických materiálů pro učitele dějepisu a společenských věd. Skupina vzdělávání má svou sekci v rámci webového portálu Ústavu. Tato sekce integruje veškeré výstupy skupiny (www.ustrcr.cz/cs/vzdelavani). Především došlo ke zveřejnění webové antologie ideologických textů (<http://www.ustrcr.cz/cs/antologie-ideologickych-textu>). Tento unikátní projekt je založen na předpokladu, že dějepis není určen pouze k memorování dat, ale především k rozvoji kritického myšlení. Dalším výrazným výstupem je webová prezentace „1989 – cesta k Listopadu“, která nabízí možnosti tematizovat vývoj v Československu v letech 1985 – 1989 prostřednictvím krátkých audiovizuálních ukázek, většinou z dobového televizního zpravodajství, ale i z hraných filmů a dokumentů (<http://www.ustrcr.cz/cs/cesta-k-listopadu-1989>). Tyto materiály jsou vybaveny komentáři, které je zasazují do širších společenských souvislostí a metodickými inspiracemi, které nabízejí učitelům možné způsoby využití klipů. Tato prezentace je prologem chystaného multimediálního DVD věnovaného roku 1989, které vyjde v únoru příštího roku. Ve spolupráci s několika školami jsme připravili pilotní projekt série „Velké a malé příběhy moderních dějin“ zaměřený na reflexi rodinných

příběhů, které se váží k roku 1968 (<http://www.ustrcr.cz/cs/velke-a-male-pribehy-modernich-dejin>). Zkušenosti ze škol potvrzují vysokou motivační hodnotu tohoto projektu. Neosobní „velké“ dějiny se jeho prostřednictvím zpřítomňují a konkretizují. Kromě těchto větších projektů jsme realizovali celou řadu drobnějších metodických inspirací na různá témata.

III. spolupráce s ostatními institucemi

Členové skupiny vystupovali na řadě odborných konferencí s odbornými příspěvky týkajícími se problematiky výuky soudobých dějin na základních a středních školách (např. na konferenci „Historická reflexe minulosti aneb ostalgie v Německu a Česku“ v Praze nebo na ústecké konferenci věnované mystifikaci ve výuce dějepisu). Prohloubili jsme spolupráci s občanským sdružením PANT a ve spolupráci s MK ČR jsme významným způsobem přispěli k snazšímu využívání audiovizuálních materiálů v majetku veřejnoprávních organizací. Intenzivní spolupráci jsme navázali s MŠMT ČR, především se skupinou všeobecného, odborného a dalšího vzdělávání. V rámci této spolupráce se naši pracovníci podíleli na formulaci Metodického doporučení MŠMT pro výuku soudobých dějin. Členové pracovní skupiny se také stali součástí pracovní skupiny MŠMT pro výuku dějepisu a významně se podíleli na formulaci každoročního doporučení MŠMT pro výuku dějepisu na semináři „Historie a škola“ (více na <http://www.msmt.cz/vzdelavani/spolecenskovedni-oblast>). Ve školním prostoru tak dnes představuje skupina nezanedbatelnou instituci prosazující praktickou orientaci didaktiky dějepisu zaměřenou na implementační programy, tvorbu metodických materiálů a podporu metodicky orientovaných seminářů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

V případě dalších dotazů jsem plně k dispozici.

Jiří Reichl, tiskový mluvčí
gsm: 725 787 524